

Хімія смерті. Перше розслідування

Судовий антрополог Девід Гантер утратив дружину і дочку. Покинувши роботу, він переїздить до містечка Менем та влаштовується на посаду терапевта. Ніхто з нових знайомих і гадки не має про минуле Девіда. Здається, його життя потихеньку повертається у спокійне русло. Поки місцеві хлопці не знаходять на болоті тіло вбитої жінки. Згодом зникає ще одна жінка, а за кілька днів знаходять і її понівечене тіло. Схоже, в Менемі з'явився серійний убивця. У містечку наростає тривога. Мешканці підозрюють одне одного у скоєному. Девід не може стояти осторонь та втягується в розслідування. До того ж остання зникла — нова знайома Девіда.

РОМАНИ ПИСЬМЕННИКА ЧИТАЮТЬ 29 МОВАМИ
НАДЗВИЧАЙНО ПОТУЖНА Й НАПРУЖЕНА ОПОВІДЬ.
THE TIMES

ХІМІЯ СМЕРТІ

ПЕРШЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

САЙМОН
БЕКЕТТ

КСД

SIMON
BECKETT

THE CHEMISTRY
OF DEATH

A NOVEL

САЙМОН
БЕКЕТТ

ХІМІЯ СМЕРТІ
ПЕРШЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

РОМАН

ХАРКІВ
2022 **КСД**

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2022

ISBN 978-617-12-9872-9 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням: Beckett S. *The Chemistry of Death : A Novel* / Simon Beckett. — London : Bantam Books, 2007. — 448 p.

Переклад з англійської *Євгенії Канчури*

Бекетт С.

Д21 Хімія смерті. Перше розслідування : роман / Саймон Бекетт. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022. — 384 с.

ISBN 978-617-12-9796-8
ISBN 978-0-553-81749-2 (англ.)

Доктор медичних наук та судовий антрополог Девід Гантер утратив дружину і дочку. Покинувши роботу, він переїздить до селища Менем та влаштовується на посаду простого лікаря. Ніхто тут і гадки не має про минуле Девіда. Здається, його життя потихеньку повертається в спокійне річище. Проте одного дня місцеві знаходять на болоті тіло вбитої жінки, згодом зникає ще одна... Схоже, що в Менемі з'явився серійний убивця. У селищі наростає тривога. Мешканці підозрюють одне одного. Девід не може триматися осторонь і втягується в розслідування. Бо остання зникла — не просто мешканка села, вона стала близькою йому людиною...

УДК 821.161.2

© Simon Beckett, 2006

© Depositphotos.com / evgdemidova, grop, обкладинка, 2022

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2022©

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2022

1

Тіло людини починає розкладатися через чотири хвилини після смерті. Те, що колись утримувало життя, зазнає останніх метаморфоз. Воно поглинає само себе. Клітини розчиняються, випускаючи вміст назовні. Тканини перетворюються на рідину, потім — на газ. Коли свято душі вже не з тобою, в нерухомому тілі бенкетують інші організми. Спочатку — бактерії, згодом — комахи. Мухи. Відкладаються яйця, викльовуються личинки. Личинки харчуються поживним бульйоном, тому мігрують. Вони залишають тіло у злагодженому порядку, рухаються одна за одною охайною вервечкою, що завжди спрямована на південь. Іноді — на південний схід або південний захід, та ніколи — на північ. Ніхто не знає, чому так.

Тепер м'язовий білок тіла вже розпався, утворивши насичений хімічний бульйон. Нищівний для рослин, він вбиває траву, якою розповзаються личинки, формуючи пуповину смерті; вона тягнеться до мертвого тіла, з якого вони вийшли. За сприятливих умов, скажімо, коли сухо, спекотно й довго не було дощу, вона може сягати кількох ярдів¹, хвиляста брунатна валка товстих хробаків. Цікаве видовище. А для допитливого дослідника що може бути природнішим, ніж простежити явище аж до витoku? Ось так і сталося, коли хлопці Єйтс знайшли те, що залишилося від Саллі Палмер.

Ніл і Сем натрапили на стежку, прокладену личинками на краю Фарнемського лісу, де він межує з болотом. Ішов другий тиждень липня, і здавалося, що це неприродно спекотне літо триватиме завжди. Нескінченна спека визолювала колір з дерев і запікала ґрунт на кістку. Хлопці йшли собі до Вербової западини, зарослого очеретом ставка, який правив місцевим мешканцям за басейн. Там вони зустрінуться з друзями й проведуть решту неділі, стрибаючи бомбочкою в теплувату зелену воду з навислих над ставком дерев. Принаймні так вони думали.

Вони стоять у мене перед очима: розімлілі від нудьги та спеки, драгуються один на одного. Нілу одинадцять, він старший за братика на три роки, мабуть, ішов трохи попереду Сема, нетерплячий. В руці — палиця, якою він шмагає стеблини та гілки, що ростуть при

дорозі. Сем, шморгаючи, плентається позаду. Це не літня застуда, а сінна лихоманка, очі в нього теж почервоніли. Малому міг би зарадити легкий антигістамінний засіб, але наразі він про це ще не знає. Він завжди шморгає цілісіньке літо. Завжди в тіні старшого брата, йде, опустивши голову. Саме тому, мабуть, доріжку з личинок помітив Сем, а не старший брат.

Малий зупиняється й роздивляється, що воно таке, гукає Ніла. Нілу не хочеться обертатися, але Сем таки справді щось знайшов. Ніл намагається не виказувати цікавості, але хвиляста вервечка хробаків зацікавила його не менше, ніж брата. Обидва присідають навпочіпки над личинками, відкидають темне волосся з однакових облич, морщать носи від аміачного смороду. Потім так і не зможуть пригадати, кому першому сяйнула думка подивитися, звідки все це повзе. Гадаю, що таки Нілові. Якби він пройшов за личинками сам, зміг би вчергове довести свій авторитет. Отже, саме Ніл першим здіймається на ноги та прямує до жовтих жмутків болотяної трави, від яких повзуть личинки. А Сем чимчикує за ним.

Чи відчули вони запах, коли наблизилися? Мабуть. Він був надто сильним, навіть крізь Семові набряклі носові пазухи міг пробитись. І, мабуть, вони здогадалися, що там таке. Сільські хлопці, добре обізнані з кругообігом життя і смерті. Їх мали б насторожити також мухи, чиє дрімотне дзижчання наповнювало спеку. Але знайдене тіло не належало ні вівці, ні оленеві, ні навіть псові, як вони, мабуть, думали спочатку. Оголена, невпізнана на сонці Саллі Палмер немовби ворушилася: під шкірою пульсували й булькотіли паразити, вони виривалися в неї з рота, з носа, з інших, не таких природних отворів. Личинки з її тіла вкривали всю землю навколо й розповзалися, розтягнувшись у лінію, далі — за спину хлопців Єйтс.

Не думаю, що важливо, хто першим зірвався бігти, але, певно, то був Ніл. Як завжди, Сем, мабуть, наслідував старшого брата, намагаючись не відставати в цих перегонах, які приведуть їх спочатку додому, згодом — до поліційного відділка.

І, зрештою, до мене.

Разом із легким заспокійливим я дав Семові антигістамінний засіб, щоб зарадити алергії. На той момент червоні очі були не лише в нього. Ніла теж тіпало від знахідки, хоча він уже починав відновлювати підліткову витримку. Отже, саме він, а не Сем розповів мені, що

сталось, бо уривчасті спогади почали зводитися до прийнятної форми, й хлопець зміг перетворити їх на зв'язну історію, яку можна розповідати й переповідати. Пізніше, коли трагічні події того неприродно спекотного літа залишаться в минулому, за багато років Ніл усе одно переказуватиме її як назавжди визнаний першовідкривач, з якого все розпочалося.

Але розпочалося все не з його відкриття. Просто до того часу ми навіть не усвідомлювали, що оселилося поміж нами.

[1](#) 1 ярд = 91 см. (Тут і далі прим. перекл.)

2

Я приїхав до Менема вогкого березневого надвечір'я за три роки до цих подій. Вийшов у глушині на залізничній станції, трішки більшій за самотню платформу, й мені відкрився розмитий дощами пейзаж, що видався порожнім та позбавленим не тільки ознак людського життя, а й навіть чітких обрисів. Стоячи з валізою в руках, я вдивлявся у краєвид, майже не помічаючи дощу, що юшив за комір. До обрію стелилася болотиста рівнина, розділена огорожами, прямолінійну топографію її порушували лише клаптики ще голого лісу.

Я вперше потрапив до Норфолк-Бродз², як, власне, й до Норфолку. Усе тут було мальовниче, незнайоме. Вдивляючись у розлогий обшир, я вдихав холодне вологе повітря, відчуваючи, як щось потроху починає розплутуватися. Може, місцина й не дуже привітна, але вже не Лондон, то й добре.

Мене не зустрічали. Домовитися про транспорт від станції мені на гадку не спало. Далі цього етапу я своєї подорожі не планував. Продавши машину і всі статки, я не розмірковував, як дістануся до селища. У голові тоді все перемішалось. Якби я, самовпевнений містянин, усе-таки спробував розробити якісь плани, то припустив би, що знайду таксі, зайду до крамниці на станції абощо. Але ні стоянки таксі, ні навіть телефонної будки не виявилось. Пошкодувавши, що позбувся мобільного, я підхопив валізу й попрямував на дорогу. На дорозі зрозумів, що в мене тільки дві можливості: ліворуч або праворуч. Не вагаючись, повернув ліворуч. Без жодної причини. За кількасот ярдів дістався перехрестя з облізлим фанерним дорожнім знаком, що нахилився набік, до вологої землі, наче показував шлях кудись під землю. Але принаймні повідомляв, що я рухаюсь у правильному напрямку.

Сутеніло, коли я нарешті дістався селища. Поки йшов, мене проминули кілька машин, але жодна не спинилася. Першими ознаками життя виявилися декілька фермерських будинків на віддалі від дороги, кожна ферма відокремлена від інших. Попереду в присмерку я помітив церковну вежу: з поля виринала її верхня частина. З'явився тротуар, вузький та слизький від дощу, але кращий, ніж узбіччя та живоплоти,

якими я пробирався від станції. Ще поворот дороги — і вже селище, приховане, аж доки на нього не наткнешся.

Воно не дуже-то скидалося на гарненьку поштівку. Надто побите довгим життям, надто розтягнуте, щоб відповідати хрестоматійному образу мальовничого англійського села. На околиці скупчилися довоєнні будинки, які далі поступалися обмурованим кременевими уламками кам'яним котеджам. Що більше я наближався до серця селища, то старшими ставали будинки, кожен крок занурював мене в історію. Лискучі від мряки стіни тулились одна до одної, порожні вікна відблискували на мене з безтямною підозріливістю.

Тепер уздовж дороги тяглися зачинені крамниці, за якими у вологих сутінках виднілося ще кілька будинків. Я проминув школу, паб і вийшов у центр. Клумба посеред зеленої галявини палала нарцисами. Яскраво-жовті барви вражали око на тлі сепії навколишнього світу, квіти ніби кивали дощу. Над галявиною розкинув чорні голі гілки велетенський старий каштан. За ним, оточена похиленими, вкритими мохом надгробками, розташувалася церква норманської доби, вежу якої я й побачив з дороги. Подібно до старших котеджів, стіни храму були інкрустовані кременем, твердими камінцями завбільшки з кулак, непідвладними впливу стихій. Проте м'яке вапно поміж ними вже вивітрилось і зносилося, а церковні двері й вікна покривилися, бо ґрунт, на якому стояла споруда, посунувся з плином століть.

Я зупинився. Побачив, що далі дорога впирається в інші будинки. Вочевидь, все, що можна було знайти в Менемі, я вже побачив. У деяких вікнах світилося, але інших ознак життя не було помітно. Стоячи під дощем, я вагався, куди йти далі. Почув якийсь шум та побачив двох садівників, які порались у церковному дворі. Не помічаючи дощу й того, що день згасає, вони гребли й прибирали траву навколо старих надгробних каменів. Я наблизився, але вони продовжили працювати, не звертаючи на мене уваги.

— Не підкажете, як дістатися до будинку лікаря? — запитав я, відчуваючи, як вода краплями стікає по обличчю.

Обидва зупинилися й подивилися на мене. Такі подібні, попри різницю у віці — вочевидь були дідом і онуком. З однакових безтурботних, байдужих облич на мене дивились однакові синьо-волошкові очі. Старший махнув рукою в бік вузького провулка, обсадженого деревами, на далекому кінці центрального майдану:

— Та прямо онде тудой.

Його акцент ще раз підтвердив, що я вже не в Лондоні. Мішанина з голосних лунала незвично для моїх міських вух. Я подякував, та вони вже знову взялися до роботи. Повернув у провулок. Звук дощу підсилювався, краплини стукотіли по гілках, навислих над дорогою. Невдовзі я дістався широкої брами, що перекривала початок вузької під'їзної доріжки. На одному зі стовпчиків брами було закріплено вивіску: «Дім на бе́резі». Під нею латунна табличка повідомляла: «Доктор Г. Мейтленд». Обрамлена тисами доріжка вела через доглянутий сад на пагорб та спускалася до подвір'я імпозантного будинку в георгіанському стилі. Я обшкріб бруд із черевиків на старій кований решітці, встановленій перед парадними дверима, підняв важкий дверний молоток і гучно постукав. Збирався вже стукати знову, коли двері відчинилися.

На мене дивилася огрядна жінка середнього віку з бездоганно прибраним темно-сивим волоссям.

— Слухаю вас.

— Я хотів би побачити доктора Мейтленда.

Вона насупилася.

— Амбулаторію зачинено. На жаль, доктор наразі не виходить на виклики додому.

— Ні, я мав на увазі, що він мене чекає.

Вона не відповіла. Я почав усвідомлювати, яким замурзаним здаюся після годинної прогулянки під дощем.

— Я тут за оголошенням. Девід Гантер.

Її обличчя посвітлішало.

— О, перепрошую! Не зрозуміла. Я думала... Заходьте, будь ласка. — Жінка відступила, пропускаючи мене в дім. — Боже милий, ви ж наскрізь промокли. Всю дорогу пішки йшли?

— Від станції.

— Від самої залізниці? Але ж це кілька миль! — Вона допомогла мені зняти пальто. — Чого ж не зателефонували, щоб вас підвезли?

Я не відповів. Направду, мені це й на думку не спало.

— Проходьте до вітальні. Там камін горить. Ні, залиште валізу, — говорила вона, вішаючи моє пальто. Усміхнулася. Вперше я помітив напруження в її обличчі. Те, що сприймалося як відчуженість, виявилось звичайною втомою. — Ніхто її звідси не вкраде.

Вона провела мене до великої кімнати, оздобленої дерев'яними панелями. Перед каміном розташувалося шкіряне честерфілдське крісло поважного віку, в каміні палали дрова. На підлозі — перський килим, старий, але ще прекрасний. Навколо — голі дерев'яні дошки, відполіровані до глибокого бурштинового відтінку. Кімната привітно пахла сосною й вогнищем.

— Сідайте, будь ласка. Я скажу доктору Мейтленду, що ви тут. Чашку чаю?

Ще ознака того, що я вже не в місті: там запропонували б каву. Я подякував і залишився дивитись у вогонь, вона вийшла. Після холоду мене розморило. За великим французьким вікном панувала цілковита темрява. Дощ стукотів у шибку. Честерфілдське крісло виявилось м'яким та зручним. Очі злипалися. Я швиденько здійнявся на ноги, аж злякавшись, бо вже й голова хилилася. Фізичне і психічне виснаження давалося взнаки, та страх заснути пересилив утому.

Я ще стояв перед каміном, коли жінка повернулася.

— Ходіть зі мною. Доктор Мейтленд у кабінеті.

Я пройшов за нею передпокоєм, черевики рипіли дощатою підлогою. Вона легенько постукала у двері в кінці коридору й відчинила їх по-родинному, не чекаючи на відповідь. Знов усміхнулася й відступила, даючи мені пройти.

— Принесу чай за кілька хвилин, — сказала вона, зачиняючи за собою двері.

У кабінеті за письмовим столом сидів чоловік. Якусь мить ми дивились один на одного. Хоча господар сидів, я міг побачити, що він високий. Обличчя з виразними вилицями прорізали глибокі зморшки, густа кучма волосся була не сивою, а скоріш кремово-жовтуватого відтінку. Чорні брови заперечували будь-які припущення про слабкість, очі під ними дивилися гостро й пильно. Він пронизливо глянув на мене; важко було сказати, яке враження він отримав. Уперше мене збентежив мій неналежний вигляд.

— Боже, чоловіче добрий, та ви геть змogli! — голос пролунав мов хрипке, але дружнє гавкання.

— Я йшов пішки від станції. Не було таксі.

Він пирхнув:

— Ласкаво просимо до чудового Менема. Треба було дати мені знати, що ви приїдете на день раніше. Я б організував, щоб вас

підвезли зі станції.

— На день раніше? — повторив я.

— Саме так. Я чекав на вас завтра.

Уперше мені сяйнуло, що означали зачинені крамниці. Неділя. Я навіть не усвідомлював, як сильно зсунулося моє відчуття часу. Він удав, ніби не помітив, як мене спантеличила власна необачність.

— Та нічого. Ви вже на місці. Буде більше часу влаштуватися.

Я Генрі Мейтленд. Приємно познайомитися.

Він простягнув руку, не встаючи. І тільки тоді я побачив, що його крісло має коліщата. Я ступив уперед, щоб потиснути йому руку, але він встиг помітити моє вагання. Криво посміхнувся:

— Тепер ви розумієте, чому я дав те оголошення.

Воно було на сторінці «Таймс», де друкувалися вакансії, маленьке, легко пропустити. Але мої очі чогось угледіли його одразу. Медична практика в сільській місцевості потребує терапевта на тимчасовий контракт. Шість місяців, житло надається. Найбільше мене привабило розташування. Не те щоб я хотів саме до Норфолку, але так матиму змогу опинитися далеко від Лондона. Я надіслав резюме без особливої надії чи радості, очікуючи на чемну відмову. Натомість отримав запрошення на роботу. Щоб зрозуміти, про що йдеться в листі, довелося перечитати його двічі. В іншій ситуації я б почав міркувати, де пастка. Але насамперед в іншій ситуації я сюди й не просився б.

У листі-відповіді я підтвердив згоду.

Тепер я дивився на свого нового роботодавця та запізнило міркував, на що себе прирік. Ніби читаючи мої думки, він лягнув себе по стегнах.

— Автокатастрофа, — в голосі не було розгубленості чи жалю до себе. — Є надія, що я за певний час одужаю, але до того мушу якось давати собі раду. Десь рік я користувався послугами тимчасових помічників, але з мене годі. Щотижня нове обличчя, нічого доброго ні для кого. Невдовзі ви дізнаєтеся, що народ тут змін не любить.

Він потягнувся по люльку й тютюн, що лежали на письмовому столі.

— Ви не проти, якщо я закурю?

— Не проти, якщо не закурите.

Господар хихотнув:

— Гарна відповідь. Але я не ваш пацієнт. Пам'ятайте про це.

Помовчав, тримаючи сірника біля тютюнової чаші.

— Отже, — проговорив він, пихкаючи люлькою, — зовсім не те, що ви мали, працюючи в університеті, правда? І точно не Лондон. — Він глянув на мене поверх люльки. Я чекав, коли він запитає про деталі моєї попередньої кар'єри. — Маєте останні сумніви зараз, коли ще є час висловитися?

— Ні, — відповів я.

Він кивнув, задоволений.

— Досить чесно. Ви житимете в цьому домі весь час, поки працюєте у мене. Я покличу Дженіс, щоб вона показала вашу кімнату. Поговоримо за вечерю. Отже, можете братися до роботи завтра. Прийом розпочинається о дев'ятій.

— Можу я дещо запитати?

Він очікувально підняв брови.

— Чому ви взяли мене на роботу?

Мене це бентежило. Не так, щоб дати задню, але щось залишалось незрозумілим.

— Вирішив, що ви мене влаштуєте. Гарна кваліфікація, прекрасні рекомендації, готовий одразу взятися до роботи в чорта на болоті за той мізер, що я пропоную.

— Я гадав, спочатку співбесіда.

Він відмахнувся люлькою. Його окутав дим.

— Співбесіда вимагає часу. Мені потрібен був той, хто зможе почати якнайшвидше. І я довіряю своїм судженням.

Мене переконала його впевненість. Тільки згодом, коли зникли сумніви, що я залишуся, за чаркою віскі він зі сміхом зізнався, що я був єдиним претендентом. Але тоді ця очевидна відповідь навіть не спала мені на думку.

— Я казав вам, що в мене небагато досвіду в терапевтичній практиці. Як ви можете бути певні, що я впораюся?

— А ви думаєте, що впораєтеся?

Я мав хвилинку подумати перед відповіддю, тож трішки поміркував над його запитанням. Я приїхав сюди, взагалі про це не думаючи. То була втеча від місця й людей, які стали надто болючими для мене, я не міг залишатися там з ними. Знову прийшла думка про те, яке справляю враження. На день раніше, мокрий як хлющ. Не додумався навіть заховатися від дощу.

— Так, — відповів я.

— Ну то домовилися, — голос лунав різко, та відчувалося, що господар задоволений. — До того ж це тимчасове місце. І я пригляну за вами.

Він натис кнопку на столі. Десь у глибині дому пролунав дзвінок.

— Вечеря зазвичай близько восьмої, якщо пацієнти дозволяють. До того часу можете відпочивати. Ви привезли багаж чи надіслали поштою?

— Приніс із собою. Ваша дружина сказала залишити в передпокої.

Він здивовано подивився, потім усміхнувся з якимось химерним ніяковим виразом.

— Дженіс — моя домогосподарка. Я вдівець.

Що ж так гаряче в цій кімнаті?

Я кивнув:

— Я теж.

Ось так я й став лікарем у Менемі. І тепер, за три роки, одним з перших почув, що хлопці Єйтс знайшли у Фарнемському лісі. Звісно, ніхто тоді ще не знав, ким є ця людина, одразу не знали. Через стан тіла хлопці навіть не могли сказати, чоловік то чи жінка. Під захистом рідних стін свого дому вони навіть не здатні були підтвердити, чи труп був оголеним. Сем бовкнув спершу, що труп мав крила, а потім замовк, не впевнений. Ніл просто дивився в нікуди. Побачене ошелешило хлопців, воно не вписувалось у звичні рамки досвіду, і пам'ять блокувала й спотворювала картину. Вони погоджувалися тільки на тому, що це була людина і що вона була мертва. І хоча їхній опис навали личинок наводив на думку про рани, я знав, що може відбуватися з трупом за такої погоди. Не було причин думати про найгірше.

Принаймні тоді.

Тим дивнішою стала переконаність їхньої матері. У своїй маленькій вітальні Лінда Єйтс обіймала меншого сина, який уже трішки заспокоївся та притулився до неї; тепер він байдуже спостерігав за сліпуче-яскравими картинками, що мигтіли на екрані телевізора. Батько, робітник на фермі, був ще на роботі. Вона зателефонувала мені одразу, коли хлопці прибігли додому, захекані, в істериці. Хай це була неділя, але в такому віддаленому селищі, як Менем, у лікаря немає часу, «вільного від чергування».

Ми чекали на поліцію. Вони, певно, не бачили причин поспішати, але я відучував, що мушу залишитися. Я дав Семові седативне, таке легке, що можна було назвати його плацебо, й мимоволі слухав розповідь його брата. Я намагався не слухати. Надто добре знав, що вони побачили.

І мені не потрібні були нагадування про це.

Вікно вітальні було широко відчинене, але до кімнати не потрапляло жодного вітерцю. На дворі сліпуче сяяло біле розпечене сонце.

— Це Саллі Палмер, — сказала зненацька Лінда Єйтс.

Я здивовано поглянув на неї. Саллі Палмер жила сама на маленькій фермі одразу за околицею селища. Приваблива жінка десь за тридцять, вона переїхала до Менема за кілька років до мене, успадкувавши ферму від дядька. Вона й досі тримала кількох кіз, і кровний зв'язок робив її менш чужинською. Менш чужинською, ніж я, навіть зараз. Але вона заробляла на життя письменством, і це віддаляло її від місцевих, тому більшість сусідів дивилися на неї з сумішшю захоплення і підозри.

Я не чув жодної розмови про те, що вона зникла.

— Чому ви так кажете?

— Бо вона мені наснилася.

На таку відповідь я не чекав. Подивився на хлопців. Сем уже трохи заспокоївся, він нас начебто й не слухав. Але Ніл дивився на матір, і я знав, що сказане тут нею рознесеться селищем, щойно хлопець вийде з дому. Вона сприйняла моє мовчання як скепсис.

— Вона стояла на автобусній зупинці, плакала. Я запитала її, що сталось, але вона нічого не сказала. Тоді я подивилася вздовж дороги, а коли обернулася, вона вже зникла.

Я не знав, що казати.

— Сни просто так не сняться, — вела вона далі. — Що було, те було.

— Та ну, Ліндо, ми ще не знаємо, хто це. Хто завгодно може бути.

Вона поглянула на мене так, наче я помиляюсь, але сперечатися зі мною марно. Я зрадів, коли у двері постукали. Прибула поліція.

Їх було двоє, обидва — яскраві представники сільських констеблів. Старший, з рум'янцем на всю щоку, час від часу пожвавлював розмову веселим підморгуванням. За таких обставин це видавалося геть недоречним.

— Отже, ви начебто знайшли тіло, еге ж? — бадьоро розпочав він, підморгуючи мені через голови хлопців, наче закликаючи приєднатися до дорослих кпинів.

Сем притискався до мами, а Ніл бурмотів відповіді на питання поліціанта, переляканий представником влади в уніформі у рідній домівці.

Розмова довго не тривала. Старший офіцер згорнув блокнот:

— Гаразд, ми краще підемо й подивимося. Хто з вас, хлопці, піде показати, де воно?

Сем зарився головою в мамине плече. Ніл не сказав нічого, але обличчя малого зблідло. Говорити — то одне. Повернутися туди — інше. Їхня мати стурбовано поглянула на мене.

— Не думаю, що це гарна ідея, — зауважив я.

Насправді, я думав, що ідея геть дурна. Але достатньо мав справи з поліцією, щоб знати: зазвичай дипломатія краща за конфронтацію.

— Отже, як ми маємо знайти це, коли ніхто з нас не знає території? — запитав поліціант.

— У мене в машині є мапа. Я можу показати вам, куди їхати.

Поліціант навіть не намагався приховати невдоволення. Ми вийшли надвір, мружачись від раптового яскравого світла. Дім був у кінці ряду маленьких кам'яних котеджів. Наші машини стояли в провулку. Я вийняв мапу зі свого лендровера й розгорнув її на капоті. Сонце розжарило пошарпаний метал, неможливо торкнутися.

— Це приблизно три милі звідси. Поставте машину трохи далі та пройдіть навпростець болотом до лісу. Зі слів хлопців, тіло має бути десь тут, — я окреслив територію на мапі.

Поліціант крехнув:

— У мене краща думка. Якщо ви не хочете, щоб хтось із цих хлопців нас провів, то чому б вам самим цього не зробити? — він вимушено посміхнувся до мене. — Ви ніби добре знаєте цю місцину.

З виразу його обличчя я бачив, що вибору в мене немає. Я їх запросив їхати за мною й рушив. Салон старого лендровера смердів розігрітим пластиком. Наскільки вдалося, я опустив обидва вікна. Кермо обпекло руки, щойно за нього взявся. Я побачив, як побіліли в мене кісточки пальців, і змусив себе розслабитися.

Дороги були вузькі та звивисті, але їхати — недалеко. Я поставив машину в півколо, накатане іншими машинами на розпеченій землі,

дверцята з боку пасажира торкнулися жовтого живоплоту. Авто поліції різко зупинилося позаду. Офіцери вибралися з нього, старший підтягнув на животі штани. Молодший, зі спеченим на сонці обличчям та подряпинами від гоління, тримався трохи позаду.

— Через болото є стежка, — сказав я їм. — Я проведу вас до лісу. Просто йдіть стежкою. Це не далі ніж за сто ярдів.

Старший офіцер витер піт з маківки. Під пахвами білої сорочки розтікалися темні вологі плями. Від нього тхнуло їдким потом. Поліціант примружився на віддалений ліс, похитав головою.

— Надто гаряче для такого. А ви не думаєте показати нам, де воно, на вашу думку, є?

Він говорив і з надією, і жартома.

— Коли зайдете в ліс, ви здогадаєтеся про це так само добре, як і я, — відповів я йому. — Просто придивляйтеся, де личинки.

Молодший офіцер хихотнув, але замовк, коли старший сердито поглянув на нього.

— А ви не маєте залишити це слідчій групі? — запитав я.

Він засопів.

— Вони не подякують нам, якщо викличемо криміналістів через дохлого оленя. А так зазвичай і буває.

— Хлопці так не думали.

— Гаразд, гадаю, краще самому все побачити, якщо ви не проти, — він махнув молодому. — Ходім, тра вже з цим розібратися.

Я дивився, як вони вдвох перебралися через дірку в живоплоті та крокували до лісу. Він не просив мене почекати, й не було причин залишатися. Я провів їх так далеко, як міг. Решта — їхня справа.

Але я не рушив. Повернувся до лендровера, витяг пляшку води з-під сидіння. Тепла, але в роті пересохло. Я вдягнув темні окуляри й сперся на запилюжене зелене крило, обличчям до лісу, куди прямували офіцери.

Пласке болото вже приховало їх. Спека, сповнена гудіння та дзуміння комах, надавала повітрю паркого металевого присмаку. Повз мене протанцювала пара бабок. Я ковтнув ще води, глянув на годинник. Сьогодні в мене не мало бути пацієнтів, справи передбачалися приємніші, ніж стовбичити тут на узбіччі, чекаючи, що знайдуть два сільські поліціанти. Мабуть, їхня здогадка виявилася

правильною. Якесь мертва тварина... може, її хлопці й побачили.
Решту роботи зробили уява з переляком.

Тож я так і стояв.

За кілька хвилин побачив дві фігури, що рухалися назад. Білі сорочки мигтіли на тлі вибіленої спекою трави. Ще до того, як вони наблизилися, стало видно, які бліді в них обличчя. Сорочка молодшого поляпана вогкими плямами блювотиння, а він цього навіть не помічав. Не кажучи ні слова, я простягнув йому пляшку води. Він узяв, подякував.

Старший не дивився мені у вічі.

— Не можу звідси клятий сигнал зловити, — пробурмотів він, повертаючись до машини. Він намагався схватися за свою звичайною грубістю, але не дуже виходило.

— Тож таки не олень, — сказав я.

Він нагородив мене лютим поглядом.

— Не думаю, що маємо вас далі затримувати.

Він почекав, доки я заберуся в лендровер, і тільки тоді зателефонував. Коли я вивертав звідси, він ще говорив по рації. Молодший дивився собі під ноги, пляшка з водою теліпалася в руці. Я повертався до амбулаторії. У голові гули думки. Але я відгородився від них, мов сіткою від мух. Зусиллям волі утримував розум порожнім, але мухи так і дзижчали в підсвідомості. Ось дорога до селища й до клініки. Рука потяглася до індикатора повороту, та раптом зупинилася. Без роздумів я прийняв рішення, якому судилося гудіти відлунням усі наступні тижні, рішення, яке змінило моє життя й життя інших.

Я поїхав прямо. До ферми Саллі Палмер.

2 Бродз (*The Broads*) у Норфолку — місцевість на сході Англії, рівнинні болотисті землі з розгалуженою системою річок (більшість із них придатні для судноплавства) та неглибоких озер. Такі озера утворилися внаслідок видобування торфу. Це туристичний об'єкт, частина Бродз є національним парком.

3

Ферму з одного боку оточували дерева, з іншого — болотиста місцевість. Лендровер, відхаркуючи пилуку, трусився вибитою колією, що вела до будиночка. Я зупинився на нерівній бруківці (все, що залишилося від колишнього фермерського подвір'я) і вийшов з машини. Висока стодола з металопрофілю виблискувала на сонці. Сам будинок був колись пофарбований білою фарбою, яка зараз уже облущилася та вигоріла, але все одно сліпила очі. Яскраво-зелені віконні рами обабіч парадних дверей залишалися єдиними кольоровими плямами в цьому знебарвленому світі.

Зазвичай, коли Саллі була вдома, її собака, бордер-колі Бесс, заходила гавкати ще до того, як ви встигали постукати у двері. Але не сьогодні. У вікнах я теж не помітив ознак життя, але це ще не важило. Я підійшов до дверей, постукав. Тепер, на місці, причина мого приїзду видалася мені дурнуватою. Чекаючи на відповідь, я оглядав обрій, намагаючись вигадати, що сказати, якщо двері відчиняться. Можна сказати правду, але тоді в її очах я буду таким же забобонним, як Лінда Єйтс. А раптом Саллі неправильно зрозуміє пояснення, розцінить причину моїх відвідин як дещо більше, ніж той набридливий неспокій, який я так і не можу пояснити.

Нас із Саллі поєднували не те щоб стосунки, але принаймні дещо більше за звичайне знайомство. Був період, коли ми досить часто бачилися. Не дивно: чужинці, обоє переїхали до селища з Лондона, наше минуле столичне життя зближувало нас. До того ж вона була приблизно мого віку, мала відкриту вдачу, легко знаходила нових друзів. Приваблива. Кілька наших зустрічей у пабі за випивкою розважили мене.

Але це все, якщо воно взагалі було, вже минуло. Відчувши, що вона може зажадати більшого, я дав задню. Вона спершу начебто здивувалась, але в нас насправді не було шансу для розвитку стосунків, тому й неприємних відчуттів чи ніяковості теж не залишилося. Випадково зустрічаючись, ми так само жваво теревенили, от і все.

Точно знаю.

Я знову постукав у двері. Пам'ятаю, що відчув справжнє полегшення, коли вона не відчинила. Звісно ж, її немає вдома, мені

не доведеться пояснювати свій приїзд. Я їй собі, якщо чесно, пояснити його не міг. Забобонним ніколи не був і, на відміну від Лінди Єйтс, у передчуття не вірив. Тільки от вона не сказала, що це було передчуття, не так сказала. Просто сон. А я знав, якими звабливими можуть бути сни. Звабливими й підступними.

Відвернувся від дверей і від первинного напряму моїх думок. Ну нема її вдома, думав я їй сам на себе дратувався. Що за чортівню я собі надумав? Ну помер якийсь турист чи любитель спостерігати за птахами — це не привід, щоб уява так розгулялася.

Уже на півдорозі до лендровера я раптом зупинився. Щось мене бентежило, та я зрозумів, що саме, тільки коли повернувся до ферми. І знову мені знадобилося кілька хвилин, щоб второпати. Вікна. Рослини у вазонах на підвіконні. Вони всі засохли й пожовкли.

Саллі ніколи б такого не дозволила.

Я повернувся. Земля у квіткових ящиках висохла на камінь. Їх не поливали вже кілька днів. А може, й довше. Я постукав у двері, погукав. Не отримавши відповіді, торкнувся дверної ручки.

Незамкнено. Може, відколи тут оселилася, Саллі відвикла замикати двері, коли кудись ішла. Але ж вона з міста, як і я, а старі звички не відмирають так швидко. Я спробував відчинити двері, вони застрягли, впершись у гору конвертів, що валялися при вході. Штовхнув сильніше, листи посипалися невеличкою лавиною. Переступивши через цю гору, я пройшов на кухню. Вона була така, як завжди: стіни веселого лимонного кольору, міцні сільські меблі й кілька деталей того, що вона не змогла повністю відмовитися від ознак міського життя: електрична соківниця, кавова машина з блискучої сталі та велика й добре заповнена винна стійка.

На перший погляд, окрім купи непрочитаної пошти, все було нормально. Але в будинку відчувався якийсь затхлий запах, ніби тут давно не провітрювали, додавався солодкуватий сморід гнилих фруктів. Він ішов від глиняної миски на старому сосновому комоді. Там повільно вмирали почорнілі банани та яблука з апельсинами, вкриті білим пухом цвілі. Мов нагадування про неминучу смерть. І знову мертві квіти (навіть не впізнати, які саме). Вони мляво звисали з країв вази на великому столі. Шухляда біля раковини напіввисунута, ніби господиня, стурбована чимось, хотіла щось узяти звідти. Я автоматично підійшов, щоб її засунути, але залишив як було.

Вона може бути у відпустці, казав я собі. Або надто заклопотана, щоб викинути старі фрукти й квіти. Можна було знайти скільки завгодно пояснень. Але я вже знав: пристаю на думку Лінди Єйтс.

Я збирався перевірити решту будинку, та передумав. Почав переконуватися, що це потенційне місце злочину, отже, краще не чіпати нічого, щоб не знищити доказів. Натомість я знову вийшов надвір. Саллі тримала кіз у загоні за будинком. Єдиного погляду виявилось достатньо, щоб переконатися: сталося щось дуже й дуже погане. Кілька тварин ще стояли на ногах, слабкі й виснажені, але більшість розтяглися на землі, непритомні або вже мертві. Вони вигризли всю траву в загоні, поїлка виявилася геть сухою. Поруч лежав шланг, яким зазвичай наливали воду. Я перекинув його через край поїлки та пішов в інший кінець загону, до водогінної труби. Вода заплюскотіла по металу; хитаючись, підійшли кілька кіз, почали пити. Потрібно буде негайно привести сюди ветеринара, одразу як повідомлю поліцію. Я вийняв телефон, але сигналу не було. Горезвісне клаптикове покриття біля Менема. І в найкращі часи мобільний зв'язок ледь дихає. Я вийшов із загону й побачив, що індикатор сигналу потроху повертається до життя. Готовий набрати номер, я раптом помітив темну цятку, напівприховану за іржавим плугом. Стривожений, з химерною впевненістю в тому, якою виявиться знахідка, я наблизився. Тіло Бесс, бордер-колі Саллі, лежало на сухій траві. Така маленька собачка, хутро запилюжене, скуйовджене. Я відмахнувся від мух, які злетіли, щоб поласувати моїм, свіжішим м'ясом, і відвернувся. Але встиг побачити, що голова собаки майже повністю відірвана.

Здається, спека стала ще сильнішою. Ноги самі занесли мене до лендровера. Я опирався бажанню сісти й поїхати геть, натомість став так, щоб машина була між мною й будинком, і взявся набирати номер. Чекаючи на відповідь поліції, дивився на віддалену зелену пляму лісу, звідки щойно приїхав.

Тільки не знову. Тільки не тут.

Я усвідомив, що з телефона долинає ледь чутний голос. Відвернувся і від далекого лісу, і від будинку.

— Хочу заявити про зникнення людини, — сказав я.

Інспектор поліції виявився приземкуватим буркотуном на прізвище Маккензі. Років на два старший за мене. Першим, що одразу впало мені в очі, були його неймовірно широкі плечі. Нижня частина тіла здавалася непропорційно малою порівняно з плечима. Коротенькі ніжки звужувалися до непропорційно витончених стоп. Можна було б порівняти його зовнішність із якимось культуристом з мультика, якби не зникла лінія талії та загрозлива аура нетерпіння, яка гасила будь-які спроби сприймати його не досить серйозно.

Я чекав біля машини, поки Маккензі у супроводі сержанта в цивільному дивилися на собаку. Вони нібито й не поспішали, рухалися вайлувато, недбало. Але те, що прибув старший інспектор з Головного слідчого управління, а не прості поліціанти, свідчило: справу сприймають серйозно.

Маккензі повернувся до мене, поки сержант обстежував кімнати в будинку:

— Отже, скажіть мені ще раз, чого ви приїхали.

Від нього пахло лосьйоном після гоління, потім і, ледь чутно, м'ятаю. Спечена на сонці шкіра голови просвічувала крізь рідке руде волосся, але навіть якщо він і відчував певний дискомфорт на сонці, то цього не показував.

— Був поблизу. Вирішив провідати.

— По-сусідськи, еге ж?

— Просто хотів переконатися, що з нею все гаразд.

Не хотілося вплутувати сюди Лінду Єйтс, принаймні доки не буду змушений. Вона розповіла мені, своєму лікареві, те, що крутилося в голові; та я й не думав, що поліціант надасть їй сну значення. Легко передбачити. І незалежно від існування ірраціональної причини, Саллі тут не було.

— Коли ви востаннє бачили міс Палмер? — запитав Маккензі.

Я задумався.

— Тижнів два тому, не більше.

— Ви можете назвати точніший день або час?

— Пам'ятаю, що бачив її в пабі на барбекю близько двох тижнів тому. Вона тоді там була.

— З вами?

— Ні. Але ми розмовляли.

Коротко: «Привіт, як ти? Чудово, побачимось». Навряд чи це значущі слова, не згодяться для останньої розмови. Якщо це була саме вона, остання розмова, нагадав я собі. Але сумніву вже не було.

— І от після тієї зустрічі ви раптом вирішили навідатися сьогодні.

— Просто я почув, що знайшли тіло. Хотів перевірити, чи з нею все гаразд.

— Чому ви такі впевнені, що це тіло жінки?

— Не впевнений. Але подумав: не зайве переконатися, чи Саллі в порядку.

— У яких ви були стосунках?

— Гадаю, друзі.

— Близькі?

— Не дуже.

— Ви з нею спите?

— Ні.

— А раніше спали?

Я хотів сказати, що це не його справа. Але це була все-таки його справа. Особистий простір за таких обставин не має значення. Мені це добре відомо.

— Ні.

Він втупився в мене, але нічого не сказав. Я теж дивився на нього. За мить він вийняв з кишені пакетик м'ятних льодяників. Неквапно поклав один до рота. Я помітив на шиї в нього родимку дивної форми. Він сховав льодяники до кишені, не пропонуючи мені.

— Отже, ви не були з нею в близьких стосунках? Просто добрі друзі, так?

— Просто знали одне одного, от і все.

— Але ви все одно відчували себе зобов'язаним приїхати подивитися, чи з нею все добре? Більш ніхто.

— Вона тут живе на самоті. Доволі ізольоване місце, навіть за нашими стандартами.

— Чому ви їй не зателефонували?

Тут я застряг.

— Просто не спало на гадку.

— В неї є мобільник?

Я сказав, що так.

— Маєте номер?

Він був у пам'яті мого телефона. Я прогорнув список контактів, почувачись дурнем, що сам про таке не подумав.

— Набрати її? — запропонував я ще до того, як він встиг щось сказати.

— Чому б ні?

Я відчував, як він на мене дивиться. Я чекав на з'єднання. Міркував, що скажу, якщо вона відповість. Але не думав, що відповість.

У будинку відчинилося вікно спальні. Сержант перехилився через підвіконня:

— Сер, тут телефон дзвонить, у сумочці.

Нам було чутно слабкі дзвінки за його спиною, дзенькання електронної мелодії. Я відбив дзвінок. Звуки в будинку припинилися. Маккензі кивнув йому:

— Все гаразд, то були ми. Продовжуй.

Сержант зник у глибині кімнати. Маккензі потер підборіддя.

— Нічого не доводить, — сказав він.

Я не відповів.

Він зітхнув.

— Боже, ця клята спека, — він уперше показав, що його вона турбує. — Ходімо сховаємося десь від сонця.

Ми відійшли й стали в тіні будинку.

— Ви знаєте когось із її рідні? — запитав він. — Того, хто може знати, де міс Палмер.

— Не дуже. Вона успадкувала цей будинок, але, наскільки мені відомо, поблизу родичів не має.

— А друзів? Окрім вас.

Тут наче мав бути якийсь натяк, але важко сказати.

— Вона була знайома з людьми в селищі. Але я ні за кого конкретно не скажу.

— Приятелі? — запитав він, спостерігаючи за моєю реакцією.

— Не знав. Вибачте.

Він щось буркнув, поглянувши на годинник.

— Отже, що далі? — запитав я. — Перевірите, чи ДНК тіла збігається зі зразками з дому?

Він поглянув на мене:

— Ви, здається, добре обізнані з процедурою?

Я відчув, що червонію.

— Не дуже.

Добре, що він не став наполягати на продовженні теми.

— Ми поки що не знаємо, чи це справді місце злочину. Є жінка, яка, можливо, зникла, а може, й не зникала. От і все. Немає зв'язку між нею і знайденим тілом.

— А собака?

— Могла вбити інша тварина.

— З того, що я побачив, рана на шиї не рвана, а різана. Вона зроблена гострим лезом.

Він знов оцінив мене поглядом. Я вже лікті кусав, що надто багато патякаю. Зараз я лікар. Більш ніхто.

— Побачимо, що хлопці з судекспертизи скажуть, — відповів він, — але навіть коли так, то вона сама могла її вбити.

— Ви так насправді не думаєте.

Він наче збирався відповісти, потім ще поміркував.

— Ні. Ні, не думаю. Але й не збираюся робити поспішних висновків.

Відчинилися двері будинку. До нас, хитаючи головою, йшов сержант:

— Нічого. Але в коридорі та у вітальні горіло світло.

Маккензі кивнув, ніби він саме цього очікував. Повернувся до мене:

— Ми вас більше не затримуємо, докторе Гантер. До вас зайдуть узяти покази. Буду вдячний, якщо ви не розмовлятимете про це в селищі.

— Звісно, — я спробував не дратуватися через його прохання.

Він відвернувся й заговорив із сержантом. Я був почав іти, але завагався.

— Тільки одна річ, — сказав я. Він роздратовано поглянув на мене. — Ця родимка у вас на шиї. Може, нічого страшного, але не завадить її перевірити.

Вони залишилися стояти й дивитися на мене, а я пішов до машини.

Ошелешений, я їхав назад до селища. Дорога йшла берегом Менемського ставу, колишнього торф'яного кар'єру, що їх тут називають «бродз», неглибокого озера, яке щороку програвало потроху свій водний простір наступу очерету. Плесо ставу було спокійне, його збурила лише згряя гусей, що спустилися на воду. Ні озеро, ні

затоплені струмки й канами, які сполучали його з болотами, не були судноплавними. А оскільки поблизу селища не було річки, Менем опинився на віддалі від туристичних маршрутів та руху річкових суден, що плавали по Норфолк-Бродз улітку. Хоча від сусідів його відділяло лише кілька миль, здавалося, наче селище належить до іншої частини Норфолку, старшої та не такої гостинної. Оточений лісами, трясовиною і погано осушеними болотами, він у прямому і переносному сенсах заслуговував назви тихого затону. Окрім випадкових орнітологів-аматорів, до селища навряд чи хто заглядав. Воно дедалі глибше занурювалося в ізоляцію, як упертий старий дід, що відцурався товариства.

Проте цього вечора Менем мав майже привітний вигляд у сонячному сяйві. Клумби на церковному та центральному майданах пломеніли яскравими до болю кольорами. Клумби — одне з небагатьох джерел гордості Менема, їх ретельно доглядали Джордж Мейсон з онуком Томом, двоє садівників, яких я зустрів, коли саме прибув до селища. Навіть Камінь Мучениці на краю галявини стояв прикрашений гірляндами квітів, сплетених місцевими школярами. Це була традиція — щороку завітчувати старе кам'яне жорно на місці, де, як кажуть, у шістнадцятому сторіччі сусіди забили каменями жінку. Легенда розповідає, що вона вилікувала дитину від якоїсь болячки (паралічу або трясушки), за що її, звісно, звинуватили у відьомстві. Генрі жартував, що тільки Менем міг замучити людину до смерті за те, що та робила щось добре, і наголошував, що це для нас обох важливий урок.

Мені не хотілося їхати додому, тож я попрямував до амбулаторії. Я часто туди заїжджав, навіть коли не було потреби. Часом мій котедж видавався надто самотнім, а у великому будинку завжди була принаймні ілюзія роботи. Я зайшов через задні двері, одразу до відокремленого приміщення амбулаторії. Старий зимовий сад, густий і вологий, з рослинами, які любовно доглядала Дженіс, правив нам за приймальню та кімнату очікування. Частина першого поверху перебудували для приватного житлового простору Генрі. Але його квартира розташовувалася на іншому кінці будинку, значно більшого, ніж потрібно, щоб умістити всіх нас. Я пройшов до його консультаційного кабінету і, зачинивши двері за собою, занурився в заспокійливий аромат старого дерева та бджолиного воску. Хоча

я користувався цією кімнатою мало не щодня, відколи приїхав сюди, вона більше виражала особистість Генрі, ніж мою: зі старою картиною, що зображувала мисливську сцену, бюро та шкіряним капітанським кріслом. Книжкові полиці були заставлені медичними книжками й журналами, а також виданнями на теми, менш очевидні для сільського терапевта. Тут стояли книги Канта й Ніцше, а ціла полиця була відведена для психології — одного з хобі Генрі. Єдиним моїм внеском до інтер'єру виявився монітор комп'ютера, який тихенько гудів на письмовому столі, — інновація, на яку Генрі невдоволено погодився після кількох місяців моїх переконувальних.

Він так і не одужав настільки, щоб повернутися до повного робочого дня. Як і його інвалідний візок, мій тимчасовий контракт перетворився на щось більш постійне. Спочатку його продовжили, потім змінили на партнерство, коли стало очевидно, що Генрі більше не зможе вести індивідуальну практику. Навіть старий лендровер «дефендер», яким я зараз роз'їжджав околицями, колись належав йому. Це був пошарпаний автомат, придбаний після автомобільної аварії, котра спричинила напівпаралізований стан доктора та забрала життя його дружини Діани. Купівля машини стала свого роду ствердженням наміру, надії ще сісти за кермо і ходити. Але не судилось. І цього не станеться вже ніколи, запевняли лікарі.

«Ідіоти. Нап'яв білого халата і вже вважає себе Богом», — глузував він.

Зрештою, навіть Генрі мусив прийняти їхню правоту. І я успадкував не тільки лендровер, але й більшу частину його практики. На початку ми більш-менш порівну ділили робоче навантаження, але поступово дедалі більша частина пацієнтів переходила до мене. Він залишався «справжнім лікарем» в очах більшості місцевих, але я давно перестав на це зважати. У Менемі мене сприймали як зайду, і так, мабуть, буде завжди.

Зараз, у розпал надвечірньої спеки, я намагався поблукати кількома медичними сайтами, але не міг зосередитися. Встав і підійшов до відчиненого французького вікна. На робочому столі гучно дзижчав вентилятор, ганяючи, та не охолоджуючи тепле повітря. Попри відчинені вікна ефект був суто психологічний. Я дивився на доглянутий сад. Як і все довкола, він стояв пересохлий, чагарники й трава в'янули від спеки майже на очах. Одразу за садовою межею

починалося озеро з невисокою кам'яною дамбою, яка захищала від зимових паводків. До невеличкої пристані було пришвартовано старий човник Генрі. Він був не набагато більший за уславлені веслувальні човни, але Менемському ставу не вистачало глибини для чогось масштабнішого. Із протокою Солент³ не зрівняєш. До того ж на озері було багато надто мілких або заплетених водоростями місць, куди не наважувалися запливати. Проте все одно ми обидва любили виходити під вітрилом чи повеслувати. Звідси виднілися лише зарості далекого очерету, який відділяв воду від неба. Сьогодні марно було сподіватися поставити вітрило. Озеро залишалося зовсім спокійним, жодного руху на поверхні води. Плаский рівний простір, порожнеча, яка, залежно від вашого настрою, могла сприйматися спокійною чи спустошеною. Мені вона зараз спокійною не здавалася.

— Здається, я почув вас.

Я обернувся до Генрі, який на візку заїжджав до кімнати.

— Так, намагався вирішити кілька питань, — спробував я зібратися з думками, що блукали невідомо де.

— Яка тут нестерпна піч, — пробурмотів він, стаючи біля вентилятора. Якщо не враховувати того, що він не міг користуватися ногами, мій партнер мав цілком здоровий вигляд: кремово-біле волосся, засмагле обличчя, гострі темні очі.

— Отже, що там з трупом, який знайшли хлопці Єйтс? Дженіс тільки про це й говорила, коли обід принесла.

Здебільшого в неділю Дженіс просто передавала судки з їжею, приготовленою у себе. Генрі наполягав, що здатний сам собі зварити обід у неділю, але, як я помітив, не дуже опирався таким передачам. Дженіс добре куховарила, і я підозрював, що її почуття до Генрі дещо виходили за межі обов'язків домогосподарки. Вона була незаміжня, і я гадав, що її несхвальне ставлення до колишньої дружини Генрі походило здебільшого з ревності, хоча вона частенько натякала на якийсь давній скандал. Я чітко дав зрозуміти, що знати про це не хочу. Навіть якщо подружнє життя Генрі не було ідилією (як зараз він його, здається, собі пригадує), я не хочу порпатись у чужій брудній білизні та плітках. Але я не здивувався, що Дженіс знала про труп. Пів селища, мабуть, уже базікало про новину.

— Біля Фарнемського лісу, — сказав я.

— Мабуть, якийсь любитель птахів. Вештаються тут з наплічниками такою спекою.

— Можливо.

Генрі, почувши мій тон, здійняв темні брови.

— Що ж тоді? Тільки не кажіть, що маємо вбивство. Трохи розворушить це сонне болото! — Його усмішка згасла, коли я не відреагував. — Щось мені підказує: не слід мені було з цим жартувати.

Я розповів йому, як заїхав на ферму Саллі Палмер. Сподівався, що коли проговорю все це, нещастя здаватиметься менш можливим. Не вийшло.

— Боже милостивий, — важко сказав Генрі, коли я завершив переказ. — І поліція думає, що це може бути вона?

— Вони не сказали ні «так», ні «ні». Не певний, що вони вже готові дати відповідь.

— Боже, які страшні речі кояться.

— Це не може бути вона.

— Та звісно, — погодився колега, але я бачив, що він так само не вірив своїм словам, як і я. — Ну, не знаю, як вам, але мені треба випити.

— Дякую, поки утримаюся.

— Зберігаєте місце для пізнішого походу до «Ягняти»?

«Чорне ягня» — то був єдиний паб на все селище. Я часто заходив туди, але знав, що цього вечора головною темою розмов буде те, чого я не хочу обговорювати.

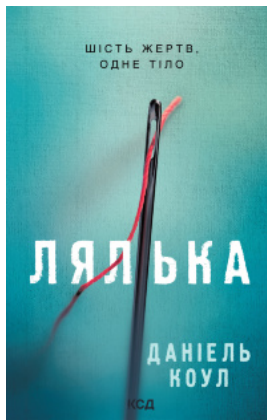
— Ні, гадаю, просто залишуся сьогодні ввечері вдома, — відповів я.

Жив я в старому кам'яному котеджі на краю селища. Купив його, коли стало очевидно, що зрештою залишуся тут на довше, ніж шість місяців. Генрі казав, що я й надалі можу мешкати в його домі, і бачить Бог, що «Дім на березі» був достатньо просторим. Сам лише його винний погріб міг проковтнути мій котедж. Але я хотів перебратися до власної домівки, щоб пустити корені, а не залишатися в ролі тимчасового жильця. І хоч як мені подобалася робота, я не хотів жити в одному приміщенні з нею. Траплялися моменти, коли я міг просто зачинити двері, піти й сподіватися, що телефон не дзвонитиме хоча б кілька годин.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

Рекомендована література

Лялька

Хранителі смерті

#ГАЛЛЯБЕЗГОЛОВИ

Перейти до категорії
Детективи

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ